

Hvis arkitekter ikke tror på revolutionen, vil vi for altid være developernes redskab

Henrik Valeur, 2021

Kære Stig

Du konstaterer i indledningen til det første af angiveligt fire indlæg om bynatur, at du ikke (mere) tror på revolutioner, fordi ”kapitalinteressernes herredømme over byudviklingen [er] blevet for cementeret de sidste 200 år”.

Det er ærgerligt, for de to kilder, du bruger til at understøtte dine i øvrigt meget fornuftige betragtninger om bynatur, var nemlig begge revolutionære. Lefebvre i sin tænkning om byen og Jorn gennem sin kunstneriske praksis.

De var begge stærke fortalere for at afskaffe det kapitalistiske system, men ikke for at erstatte det med kommunisme – det blev de begge relativt hurtigt klar over ikke var nogen god idé, i hvert fald ikke sådan som kommunismen indtil da var blevet realiseret. Snarere forestillede de sig det nok erstattet med netop det, du beskriver til sidst i indlægget: den selvorganiserede og selvgroede by og natur.

Du kan komme til at svække oprøret

Disse ”modige eksperimenter”, som du kalder dem, med det selvgroede og selvorganiserede, er netop udtryk for et oprør mod kapitalinteresserne, og ved ikke at anerkende dette kan du, utilsigtet, være med til at svække et oprør, det er vigtigt at tro på.

For det er den udvikling, som styres af de interesser, developeren repræsenterer, der skaber den mere og mere ekstreme sociale ulighed og uretfærdighed i verden og de stadig voldsommere ødelæggelser af naturen, herunder klimaet, som vi har været vidner til gennem de seneste par århundreder. Og som, en simpel matematisk udregning viser, ikke kan vare ved.

Det er den beregning, som lå til grund for Brundtlandrapporten fra 1987, hvori der

efterlyses en forandring, som er intet mindre end en revolution af det eksisterende system.

En sådan revolution behøver ikke være blodig, den kan foregå med nelliker, som den selvorganiserede og selvgroede by og natur lægger op til. Det er kun, når magthaverne modsætter sig forandring, at volden opstår. Men arkitekter behøver ikke være magthavernes redskab, vi kan være forandringens redskab. Det bliver vi bare ikke ved at appropriere revolutionære tanker til et system styret af kapitalinteresser.

Så lad dette være en opfordring til at genfinde troen på reel forandring og kalde den det, den er, nemlig en revolution af forholdet mellem byen, naturen, samfundet og mennesket.

Denne artikel har været publiceret som debatindlæg i Politikenbyrum, 6 oktober 2021.

This article may be copied or reprinted for noncommercial purposes as long as proper citation standards are observed (author, title, date).